

per signa ac somnia declaratum, quam seculo Deus sua providentia ipsi prospexisset. Quare cum in omnibus bellis suo tempore gestis victoriam esset consecutus, velut gratiam Christo redditurus, veram religionem summo studio excolere, subjectoque ad eam solam sancte observandam, & salutarem ducentiam hortari cepit: Hucusque Sozomenus.

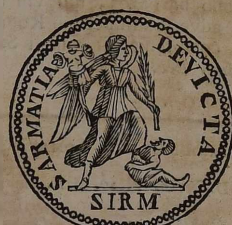
III.
(2) Euseb.
Hist. Const.
l. 4. c. 35.
Gothi
Scythæ.

Eusebius vero in fine Vitæ Constantini dum barbaros ab eo domitos simul recenset, de Sauromatis, & Scythis, quos Sozomenus Gothus appellat, hæc ait (a):-sum vero quid attinet illa minime necessaria recensere, quemadmodum barbaras, & immanes gentes sub Romanum Imperium subiecerit; & ut Scytharum, & Sauromatarum nationes, qui numquam parere Imperio Romano didicerant, primus is sub jugum miserit, coegeritque eos, vel inuitos profiteri Romanos esse rerum dominos? Nam cum superiores Imperatores vestigalia Scythis persolverent, ipsique Romani a barbaris servitute pressi quotannis tributa penderent; cum hæc conditio Imperatori minime ferenda videretur, alienumque existimaret ab omnium gentium victoris dignitate, perinde ut maiores suos tributum pendere; Salvatoris sui ope præsidioque confisus, triumphale illud signum contra istos etiam obtendens, brevis spatio omnes superavit; & reluctantes, quidem armata manu coercent, reliquos prudentibus legationibus placans, ab inculta, & fera vita ad humanam civilemque traduxit: atque ita tandem aliquando Romanis Scytha parere didicerunt.

IV.
Bellum
servile.

Sauromatas vero Deus ipse Imperatoris pedibus substravit; quos barbaram superbia elatos hoc modo fregit, & compressit. Cum a Scythis Sauromata invaderentur,

servosque suos coegerent armare, ut eorum vim & impetum repellerent; postquam penes servos victoria constitisset, iidem jam eadem arma, quibus contra hostes usi sunt, in dominos convertunt, omnesque suis sedibus, & domiciliis deturbant. At domini salutis portum, præter Constantinum, reperiebant nullum. Is cum solitus esset salutem dare miseris; omnibus in Romanam religionem receptis, quos idoneos reperiebat, in suorum militum ordines referebat; reliquis vero ad necessarios vitæ usus agros ad colendum dividebat; ut fortunatos, ac feliciter hanc sibi calamitatem accidisse, faterentur, quando immanem feritatem cum Romana libertate commutassent. Sic Deos immanium barbarorum universas gentes Imperatori parere fecit: Hæc Eusebius, sed non hoc uno anno ea omnia gesta sunt; siquidem de Sauromatis pulsus a servis S. Hieronymus refert in Chronico anno vigesimo octavo ejusdem Constantini Imperatoris; nummus autem perverus, hoc anno post Licinium expugnatum, quinto Consulari ipsius Constantini devictos ab eo Sarmatas, exressis hisce notis significat: CONSTANTINVS AVGVST. SARMATIA DEVICTA P.L.C.V. habetque expressam Victoriam alatum & stollatam, gradientem, sinistra palmam gestantem, & captivo humi procumbente. Ponitur ab Adolpho, sed haud recte, sub Constantino Juniore. Nos autem post primam editionem nacli id genus numisma, in secunda editione formis expressum (ut vides) hic exhibemus: accepimus illud Romæ ex Antiquitatum prompuario D. Lælii Paqualini Canonici S. Mariæ Majoris.



Ceterum non semel, sed sæpius Sarmatas a Constantino esse superatos, habet Porfirius in Panegyrico eidem Constantino oblato, in quo inter alios hi leguntur versus.
Tantum merita statues captiva trophæa
Victor Sarmatiae totiens, en accipe clari

Ductor ubique tuis votorum reddita felix
Debita.

Zosimus (b), & ipse de Sauromatis
iisdem a Constantino superatis agens eo-
dem ferme tempore, quo bellum vige-
bat adversus Licinium, confectum hoc esse ab
eodem Constantino tradit, quod & his
ver-

PACIUS milit. apparis. quorum multi per Italiam militiam detredavere, ut & proximo anno Lex 2.

De Veteranis. Quod & alias sæpe factum, ut notat Gothofredus in Comment, ad eas Leges.
A num.